

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **N. Q. M.**
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem
se sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2025, č. j. OAM-1082/ZA-
ZA11-HA06-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), ve znění k datu vydání napadeného rozhodnutí.

II. Shrnutí žalobních bodů a vyjádření žalovaného

2. Žalobce v podané žalobě namítl nedostatečné posouzení důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany. Dle jeho názoru žalovaný nedostál povinnosti vyplývající ze zásady materiální pravdy, když nedostatečně zjistil skutkový stav věci, resp. zjištěný skutkový stav vyložil nesprávně a v rozporu se skutečností, v důsledku čehož dospěl ke zcela nesprávným závěrům ohledně nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany žalobci. Toto pochybení se „nejostřeji“ projevuje ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 a doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Připomněl, že ve správním řízení sdělil, že z Vietnamu odjel za prací do Evropy, kde chce zůstat a vydělávat peníze na splácení svých dluhů.
3. Žalobce má zato, že mu měl být udělen humanitární azyl. Připustil, že se v tomto případě plně uplatňuje institut správního uvážení, k čemuž citoval příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalobce s odkazem na judikatorní závěry zdůrazňoval, že při použití správního uvážení je třeba zvolit i náležité a patřičné odůvodnění, v němž budou obsažena všechna hlediska a kritéria, k nimž správní orgán přihlédl, a uvedeny závěry, ke kterým dospěl. Žalobce namítl, že žalovaný judikaturu Nejvyššího správního soudu nereflektoval, neboť z napadeného rozhodnutí nelze dobře vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele pro (ne)udělení humanitárního azylu. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, podle nějž smysl humanitárního azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. K těmto závěrům je nutné přihlídnout i v nyní posuzovaném případě.
4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 29. 1. 2026 k žalobě stručně zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a vyjádřil nesouhlas s žalobními námitkami. Uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti, které žalobce v řízení uvedl, a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci ve Vietnamské socialistické republice. Žalovaný uvedl, že postupoval v souladu se zákonem a vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem případu a je patřičně odůvodněno. V průběhu správního řízení nebyly zjištěny skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné učinit závěr, že žalobci v zemi původu hrozí pronásledování nebo skutečné nebezpečí vážné újmy. Konstatoval, že z výpovědi žalobce vyplynulo, že jeho jediným motivem k podání žádosti byla snaha o legalizaci pobytu na území ČR za účelem výdělků na splácení soukromoprávních dluhů ve vlasti. Tvrzené obavy z věřitelů (tzv. černé půjčky) představují hrozbu ze strany soukromých osob, nikoliv státní moci, a jelikož se žalobce ve Vietnamu nepokusil vyhledat ochranu u příslušných vnitrostátních orgánů, ačkoliv země disponuje legislativou k potírání lichvy, nelze považovat ochranu v zemi původu za nedostupnou či neúčinnou (k tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, či usnesení ze dne 25. 5. 2023, č. j. 4 Azs 87/2023–41).
5. K námitce neudělení humanitárního azylu žalovaný dodal, že s ohledem na přechodná ustanovení novely č. 314/2025 Sb. není možné ho udělit ani v případech řízení zahájených před účinností této novely. Závěrem navrhl zamítnutí žaloby.

III. Jednání soudu

6. Krajský soud ve věci nařídil ústní jednání, které se uskutečnilo dne 7. 5. 2026, a to pouze za účasti pověřeného zaměstnance žalovaného. Zástupce žalobce se z jednání omluvil.

IV. Posouzení krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Krajský soud v projednávané věci vyšel zejména z následující právní úpravy.
9. Podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
10. Podle § 14 zákona o azylu ve znění účinném do 30. 9. 2025 platí, že *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.*
11. Výše zmíněné znění ustanovení § 14 zákona o azylu již není od 1. 10. 2025 součástí zákona o azylu, nově proto již humanitární azyl udělit nelze.
12. Podle čl. II bodu 1 zákona č. 314/2025 Sb., kterým se mění zákon o azylu (přechodná ustanovení) platí, že *v řízeních podle zákona č. 325/1999 Sb. zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provádí Ministerstvo vnitra jednotlivé úkony podle ustanovení upravujících vedení řízení uvedených v zákoně č. 325/1999 Sb., ve znění účinném ke dni provádění příslušného úkonu.*
13. Podle čl. II bodu 9 zákona č. 314/2025 Sb., kterým se mění zákon o azylu (přechodná ustanovení) platí, že *v řízeních podle bodu 1 nelze ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona udělit národní humanitární azyl.*
14. V žalobě žalobce pouze obecně namítal, že žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v nezbytném rozsahu. Tuto námitku však blíže nespecifikoval a neuvedl, jaké další skutečnosti měl žalovaný zjistit a jaký význam by pro posouzení žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany mohly mít. Žalobce rovněž nekonkretizoval, v čem se měl žalovaný dopustit nesprávného výkladu zjištěných skutečností. V této souvislosti krajský soud připomíná ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž plyne, že rozsah, resp. kvalita žalobních námitek předurčuje rozsah (kvalitu) jejich vypořádání soudem (srov. např. rozsudek ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26 nebo rozsudek ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, všechna zde uvedená rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). S ohledem na povšechnou formulaci této žalobní námítky se k ní soud může vyjádřit rovněž pouze v obecné rovině.
15. V dané věci z výpovědi žalobce ve správním řízení jednoznačně vyplývá, že jako jediný důvod k podání své žádosti o mezinárodní ochranu uváděl to, že není schopen splácet dluhy v zemi původu a že potřebuje pracovat, aby je splatil. Obavy z návratu do vlasti

přítom spojoval výhradně s obavami z věřitelů v souvislosti s tzv. černou půjčkou a nesplaceným dluhem.

16. Nutno konstatovat, že pokud snad žalobce neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jednalo by se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2024, č. j. 4 Azs 29/2024-33). Jak totiž Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 7. 12. 2005, čj. 4 Azs 151/2005-86, *„zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí“*.
17. Žalovaný v napadeném rozhodnutí správně uvedl, že žalobcem tvrzené obavy z věřitelů představují hrozbu ze strany soukromých osob, nikoliv státní moci, a vzhledem k tomu, že se ve Vietnamu nepokusil vyhledat ochranu u příslušných státních orgánů, ačkoliv země disponuje i legislativou k potírání lichvy, nelze považovat ochranu v zemi původu žalobce za nedostupnou či neúčinnou. Žalobce ostatně ani netvrdil, resp. neprokázal, že by se ochrany ze strany státních orgánů ve svém případě nedovolal, příp. dovolal neúčinně (nebylo prokázáno, že stát není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem ochranu zajistit). Žalovaný zároveň vycházel ze zpráv o zemi původu (Informace OAMP, Bezpečnosti a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky v oblasti občanských svobody a lidských práv ze dne 23. 5. 2025, Informace MZV ČR ze dne 21. 1. 2025, č. j. 100348-6/2025-MZV/LPTP), z nichž mimo jiné vyplývá, že stát situaci s lichvou řeší. Při posouzení případných rizik tak žalovaný vycházel z aktuálních a relevantních informačních zdrojů o situaci ve Vietnamu. Lze doplnit, že žalobce v řízení o správním vyhoštění uvedl, že mu ve Vietnamu nehrozí žádné nebezpečí, k čemuž při pohovoru dne 29. 9. 2025 v tomto řízení upřesnil, že se obává vrátit do vlasti kvůli dluhu a obavy z věřitelů.
18. Krajský soud uzavírá, že skutkový stav věci byl v správním orgánem v posuzovaném případě zjištěn řádně a dostatečně.
19. Další žalobní námitky směřovaly proti posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a nedostatečnému odůvodnění závěru žalovaného o neudělení humanitárního azylu žalobci, v čemž žalobce spatřoval nepřekoumatelnost napadeného rozhodnutí.
20. K tomu zdejší soud zdůrazňuje, jak také srozumitelně a jasně učinil žalovaný již v napadeném rozhodnutí, že v důsledku novelizace zákona o azylu zákonem č. 314/2025 Sb. byl s účinností od 1. 10. 2025 institut národního humanitárního azylu ze zákona o azylu odstraněn a ode dne nabytí účinnosti novely již žadatelům nelze tuto formu azylu udělit – viz čl. I bod 36. ve spojení s přechodnými ustanoveními v čl. II bodech 1 a 9 zákona č. 314/2025 Sb., a to ani v případě, že by soud (hypoteticky) přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 10. 2025, č. j. 33 Az 37/2024 59, který byl ke kasační stížnosti potvrzen usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2026, č. j. 2 Azs 238/2025-39, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2025, č. j. 1 Az 23/2025-27, rozsudek Krajského soudu v Brně

ze dne 27. 1. 2026, č. j. 33 Az 15/2025-58, či rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 2. 2026, č. j. 33 Az 11/2025 84).

21. Vzhledem ke shora uvedenému, kdy žalovaný ve vztahu k humanitárnímu azylu výslovně uvedl, že došlo k odstranění institutu národního humanitárního azylu ze zákona o azylu a že jej již nelze udělit (viz strana 6 napadeného rozhodnutí), nemůže soud přisvědčit žalobcem namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ohledně úvah a hodnocení ve vztahu k důvodům hodných zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný srozumitelně uvedl, že tuto formu azylu po příslušné novele již udělit nelze, proto nebyl ani žádný důvod hodnotit podmínky pro jeho udělení. Podle ustálené judikatury je přitom třeba za nepřezkoumatelné považovat takové rozhodnutí, z něhož vůbec není možné seznat, jakým způsobem správní orgán rozhodl, nebo které vykazuje takové rozpory mezi výrokem a odůvodněním, že není možné zjistit, jakými úvahami byl správní orgán veden. Nepřezkoumatelným je také rozhodnutí, z něhož není možné zjistit, jak se správní orgán vypořádal s námitkami účastníka řízení či z jakých důvodů je považoval za liché, mylné či vyvrácené, nebo takové rozhodnutí, které se opírá o v řízení nezjišťované nebo neprokázané skutečnosti. Těmito vadami napadené rozhodnutí netrpí.
22. Zcela nad rámec uvedeného lze dodat, že ani podle předchozí právní úpravy by žalobcova situace, tj. snaha osoby zdravé, ekonomicky činné a státními orgány nijak nepronásledované získat mezinárodní ochranu z důvodu nezvládnutí splácení dluhu soukromým osobám, nebyla případem, který by byl hoden zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. V této souvislosti je možno poukázat na rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2025, č. j. 5 Azs 152/2025 - 27, který se zabýval žalobou téhož advokáta obsahující identické námitky za shodného skutkového stavu (avšak v době, kdy bylo možné humanitární azyl ještě udělit), v němž tento soud konstatoval, že „*dle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze ekonomické důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany bez dalšího považovat za relevantní z hlediska důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona (k absenci azylových důvodů srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Co se týče ekonomických důvodů, mají-li tyto nabýt relevance i z hlediska mezinárodní ochrany, musí k nim přistoupit další okolnosti, například musí ekonomické problémy žadatele ohrožovat existenčně a zároveň by musely být skutečně výsledkem pronásledování žadatele z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008-69, ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023-31, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022-26).*”
23. Pokud jde o doplňkovou ochranu, ta se dle § 14a zákona o azylu uloží cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Odstavec 2 tohoto ustanovení vymezuje nebezpečí vážné újmy následovně: „*a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního*

ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

24. Krajský soud se ztotožňuje se žalovaným, že v případě žalobce nelze zjistit žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by mohl být vystaven reálnému nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný se na stranách 6 a 7 napadeného rozhodnutí řádně zabýval tím, zda jsou u žalobce dány reálné, skutečné a bezprostředně hrozící obavy z nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, jestliže se vrátí do své vlasti. Žalovaný se v rámci tohoto posouzení zabýval též výkladem čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a dospěl k závěru, že aby bylo možné pokládat trest za „ponižující“ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, musí ponížení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. I ze žalovaným shromážděných zpráv o zemi původu lze dovodit vyloučení rizika mučení, nelidského zacházení či hrozbu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem.
25. Žalovaný tedy dostatečně podrobně posuzoval, zda jsou u žalobce naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. b) zákona o azylu, avšak žádné takové skutečnosti nezjistil. Ostatně ani sám žalobce netvrdil takové skutečnosti, které by nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání nasvědčovaly. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že v daném případě nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Ani v tomto směru není žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

V. Závěr a náklady řízení

26. S ohledem na shora uvedené krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítnul v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. (výrok I.)
27. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní také rozhoduje.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 7. května 2026

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně